

การศึกษาเปรียบเทียบขนาดครอบครัวที่ปรารถนา
ของสตรีผู้ย้ายถิ่นและสตรีผู้ไม่ย้ายถิ่น

นายเรืองฤทธิ์ ชมพูผ่อง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต
ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

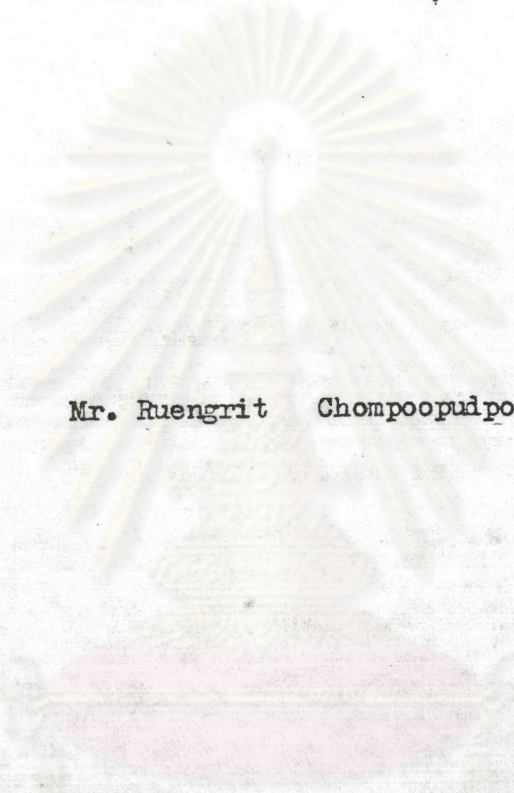
ISBN 597-567-599-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012980

110294909

A COMPARATIVE STUDY ON DESIRED FAMILY SIZE
OF MIGRANT AND NON-MIGRANT WOMEN

Mr. Ruengrit Chompoopudpong

ศูนย์วิทยุโทรคมนาคม
กรมการสื่อสารโทรคมนาคม

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Sociology and Anthropology
Graduate School
Chulalongkorn University

1937

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาเปรียบเทียบขนาดครอบครัวที่ปรารถนาของ
สตรีผู้ย้ายถิ่นและสตรีผู้ไม่ย้ายถิ่น

โดย

นายเรืองฤทธิ์ ชมพุดอก

ภาควิชา

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกื้อ วงศ์บุญสิน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....*[Signature]*..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรวิทย์)

คณะกรรมการ สอววิทยานิพนธ์

.....*[Signature]*..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ สวาสดีญาติ)

.....*[Signature]*..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพร ชีระสวัสดิ์)

.....*[Signature]*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกื้อ วงศ์บุญสิน)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ปรารถนาในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การประกอบอาชีพด้านบริการ และขนส่ง การรู้หนังสือ รายได้ของผู้สมรสและการปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีป้องกันการปฏิสนธิ สำหรับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับขนาดครอบครัวที่ปรารถนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อายุของสตรีและการประกอบอาชีพด้านค้าขาย ส่วนในเขตชนบท พบว่า ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความแปรผันของขนาดครอบครัวที่ปรารถนาได้เพียงร้อยละ 12 ตัวแปรอายุมีความสัมพันธ์กับขนาดครอบครัวที่ปรารถนาสูงที่สุดและเป็นความสัมพันธ์ทางบวก ส่วนตัวแปรอื่นที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับขนาดครอบครัวที่ปรารถนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การรู้หนังสือ การปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีป้องกันการปฏิสนธิ การประกอบอาชีพด้านบริการและขนส่ง การประกอบอาชีพด้านวิชาชีพ บริหารและ เสนีเยนและความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันการปฏิสนธิ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Comparative Study on Desired Family Size
 of Migrant and Non-Migrant Women

Name Mr. Ruengrit Chompoopudpong

Thesis Advisor Assistant Professor Kua Wongboonsin

Department Sociology and Anthropology

Academic 1986

ABSTRACT

This study investigates the influence of migration experience and exposure to urban life on desired family size of currently married women. The data analyzed in this study are obtained from the National Survey of Fertility, Mortality and Family Planning in Thailand, conducted in 1979 by the Institute of Population Studies, Chulalongkorn University. The results are as follows:

1. The relationship between migration experience and desired family size: in urban areas, non-migrants, single-move migrants and multiple-move migrants do not differ in desired family size; in rural areas, single-move migrants have larger desired family size than the two groups.
2. The relationship between exposure to urban life and desired family size: in urban areas, non-migrants, short-term migrants (those who have lived in urban areas less than ten years), and long-term migrants do not differ

in desired family size; in rural areas, long-term migrants have larger desired family size than the other two groups.

3. The multiple regression analysis show that, for urban areas, the independent variables explain only 17 percent of the variation in desired family size. The regression coefficients show that the strongest relationship is between the dependent variable and the professional, administrative and clerical occupation group, and the two variables are negatively related. Other variables which are negatively and significantly related to desired family size are transport and service occupation group, literacy, income and contraceptive practice. The variables which are positively and significantly related to desired family size are age and sale occupation group. The results for rural areas show that the independent variables explain only 12 percent of the variation in desired family size. The regression coefficients show that the relationship between age and desired family size, which is positive, is strongest. Other independent variables which are positively and significantly related to desired family size are migration experience, income and number of children died. The variables which are negatively and significantly related to the dependent variable are literacy, contraceptive practice, transport and service occupation group, professional, administrative and clerical occupation group, and contraceptive knowledge.

กติกการรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาและช่วยเหลือจากหลาย ๆ ท่าน ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ ผู้อำนวยการ สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งอนุญาตให้ใช้ข้อมูลโครงการสำรวจภาวะเจริญพันธุ์ ภาวะการตาย และการวางแผนครอบครัว ในประเทศไทย พ.ศ. 2522 รวมทั้งได้ให้คำแนะนำต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สวัสดิ์ญาติ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพร ชีระสวัสดิ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกื้อวงศ์มุนีลิน อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำและทรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนให้ความรู้ทางด้านประชากรศาสตร์ สังคมวิทยาและสถิติวิธีวิจัยอันเป็นพื้นฐานในการทำวิทยานิพนธ์นี้ ขอขอบพระคุณนักวิจัยและเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผล สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ความเอื้อเฟื้อตรวจสอบโปรแกรมคอมพิวเตอร์และถ่ายเทข้อมูล รวมทั้งเจ้าหน้าที่สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ได้ประมวลผลข้อมูลทั้งหมดในการวิจัย

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวนามข้างต้นและอีกหลายท่านที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ซึ่งมีส่วนช่วยสนับสนุนให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยความ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรืองฤทธิ์ ชมพูคุณเมือง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ญ
บทที่	
1. บทนำ	1
2. วิธีการศึกษาและรวบรวมข้อมูล	30
3. ความสัมพันธ์ของการย้ายถิ่นกับชนาครอบครัวที่ปรารธนา	54
4. การวิเคราะห์ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับชนาครอบครัวที่ ปรารธนา	121
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	132
บรรณานุกรม	137
ภาคผนวก	147
ประวัติผู้เขียน	150

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
2.1	ร้อยละของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามสถานภาพการย้ายถิ่น อายุปัจจุบัน และเขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	43
2.2	ร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามสถานภาพ การย้ายถิ่น ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกัน การปฏิสนธิ และเขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	44
2.3	ร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามสถานภาพ การย้ายถิ่น จำนวนบุตรที่เสียชีวิต และเขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน ..	46
2.4	ร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามสถานภาพ การย้ายถิ่น การศึกษา และเขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	47
2.5	ร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามสถานภาพ การย้ายถิ่น การรู้หนังสือ และเขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	48
2.6	ร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามสถานภาพ การย้ายถิ่น ลักษณะอาชีพ และเขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	49
2.7	ร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามสถานภาพ การย้ายถิ่น สถานภาพการทำงาน และเขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน ..	50
2.8	ร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามสถานภาพ การย้ายถิ่น รายได้ต่อปีของสามี และเขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน ...	51
2.9	ร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามสถานภาพ การย้ายถิ่น การเปิดรับสื่อมวลชน และเขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน ..	52
2.10	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ย จำแนกตามสถานภาพการย้าย ถิ่น และเขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	53
3.1	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามประสมการณ์ของการย้ายถิ่น และเขตที่อยู่อาศัย ปัจจุบัน	72

ตารางที่

หน้า

3.2	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามการเปิดรับวิถีชีวิตแบบเมือง และเขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	73
3.3	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตาม ประสิทธิภาพของการย้ายถิ่น อายุของสตรี และเขต ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	74
3.4	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามการเปิดรับวิถีชีวิตแบบเมือง อายุของสตรี และเขตที่อยู่ อาศัยปัจจุบัน	75
3.5	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามประสิทธิภาพของการย้ายถิ่น ความรู้ ทัศนคติ และการ ปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการปฏิสนธิ และเขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน ..	76
3.6	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามการเปิดรับวิถีชีวิตแบบเมือง ความรู้ ทัศนคติ และการ ปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการปฏิสนธิ และเขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน ..	78
3.7	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามประสิทธิภาพของการย้ายถิ่น จำนวนบุตรที่เสียชีวิต และ เขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	80
3.8	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามการเปิดรับวิถีชีวิตแบบเมือง จำนวนบุตรที่เสียชีวิต และ เขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	81
3.9	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามประสิทธิภาพของการย้ายถิ่น อาชีพ และเขตที่อยู่อาศัย ปัจจุบัน	91
3.10	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามการเปิดรับวิถีชีวิตแบบเมือง อาชีพ และเขตที่อยู่อาศัย ปัจจุบัน	92

ตารางที่

หน้า

3.11	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามประสพการณ์ของการย้ายถิ่น รายได้ต่อปีของสามี และ เขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	93
3.12	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามการเปิดรับวิถีชีวิตแบบเมือง รายได้ต่อปีของสามี และ เขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	94
3.13	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามประสพการณ์ของการย้ายถิ่น การศึกษาของสตรีและเขต ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	111
3.14	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามการเปิดรับวิถีชีวิตแบบเมือง การศึกษาของสตรีและเขต ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	112
3.15	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามประสพการณ์ของการย้ายถิ่น การรู้หนังสือ และเขตที่อยู่ อาศัยปัจจุบัน	113
3.16	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามการเปิดรับวิถีชีวิตแบบเมือง การรู้หนังสือ และเขตที่อยู่ อาศัยปัจจุบัน	114
3.17	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามประสพการณ์ของการย้ายถิ่น การเปิดรับสื่อมวลชน และ เขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	115
3.18	จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี จำแนกตามการเปิดรับวิถีชีวิตแบบเมือง การเปิดรับสื่อมวลชน และ เขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	118
4.1	ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยง เบนมาตรฐานของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขต เมืองปัจจุบัน	128

ตารางที่

หน้า

4.2	ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานของสตรีที่สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขต ชนบทปัจจุบัน	129
4.3	การวิเคราะห์ถดถอยพหุของขนาดครอบครัวที่ปรารถนาของสตรีที่ สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองปัจจุบัน	130
4.4	การวิเคราะห์ถดถอยพหุของขนาดครอบครัวที่ปรารถนาของสตรีที่ สมรสแล้วอายุ 15-49 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทปัจจุบัน	131

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย